

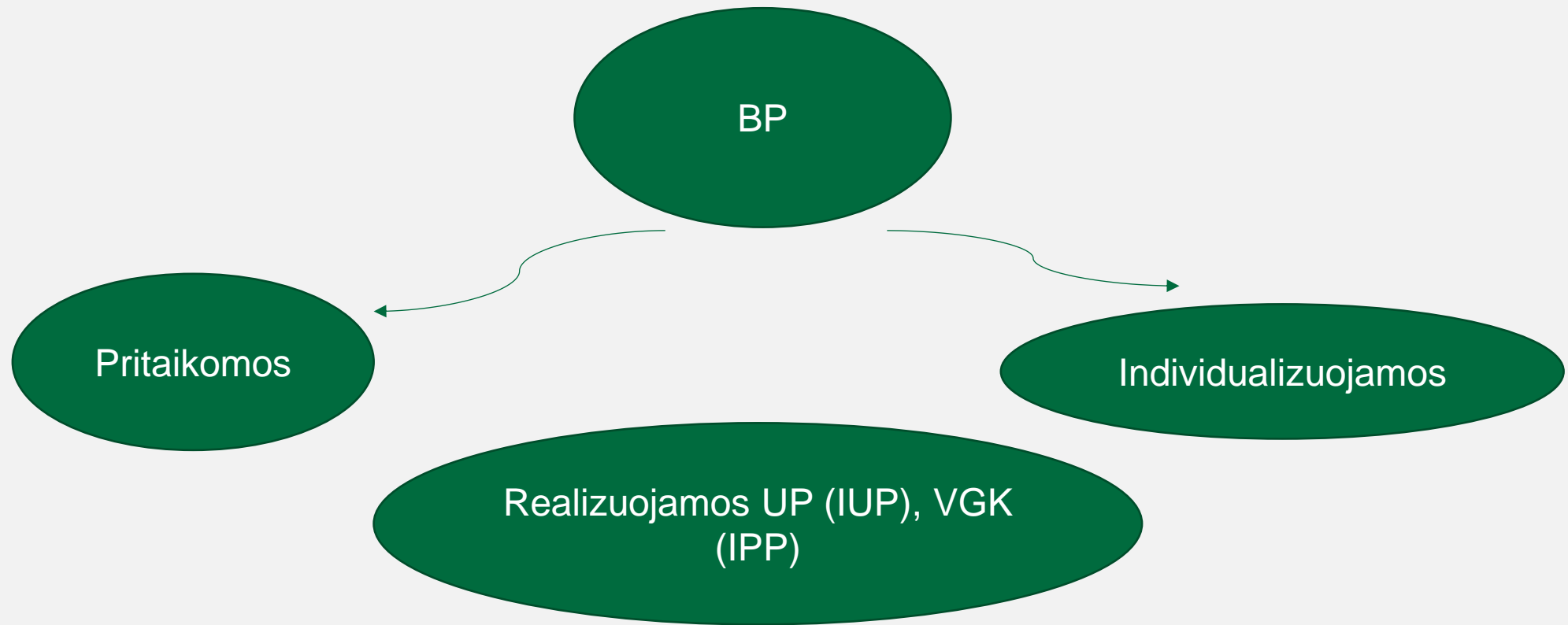

NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA

Įtrauktis aktualijos bendrajame ugdyme

Asta Lauciuvienė
Ana Pavilovič–Jančis
Vilnius

Įtrauktis atnaujinto ugdymo turinio kontekste

Rekomendacijų rengimo pagrindas ir realizavimas

Projekto veiklose buvo numatytas rekomendacijų apie atnaujintų bendrųjų programų pritaikymą negalių, mokymosi sutrikimų ir sunkumų turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių mokiniams, parengimas.

Rekomendacijas rengė profesionalai praktikai, ekspertai, akademinės bendruomenės atstovai.

Rekomendacijų struktūra

Sutrikimo apibūdinimas:
pagrindiniai požymiai ir jų
raiška.

Dalyvavimo ugdymo procese
galimybės (stipriosios pusės).

Dalyvavimo ugdymo procese
sunkumai ir individualūs
ugdymosi poreikiai.

Kompetencijų įgijimo (ugdymo)
strategijos ir ugdymosi
rekomendacijos.

Ugdymosi pasiekimų vertinimo
ypatumai.

Bendradarbiavimas (su
mokyklos vaiko gerovės
komisija, švietimo pagalbos
specialistais, tėvais (globėjais,
rūpintojais).

Praktiniai pavyzdžiai.

Literatūra ir šaltiniai.

Naudojimas: kaip prevencinė
priemonė mokymosi
sunkumams įveikti, prireikus
(kompleksai) – žiūrima į kelias
rekomendacijas, sprendimą
mokytojas priima individualiai
pagal konkretaus vaiko atvejį.

Rekomendacijos dėl atnaujintų bendrųjų programų pritaikymo specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams

Rekomendacijos dėl atnaujintų bendrųjų programų pritaikymo specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams

Medžiaga parengta įgyvendinant ESF projektą „Bendrojo ugdymo mokytojų bendrųjų ir dalykinių kompetencijų tobulinimas“ (Pr. Nr. 09.4.2-ESFA-V-715-02-0001). Projekto vykdymo laikotarpis: 2016 m. – 2022 m.

Elgesio ar/ir emocijų sutrikimus turintiems mokiniams	
Intelektu sutrikimus turintiems mokiniams	
Mokiniams, turintiems negalią dėl įvairiapusio raidos sutrikimo	
Judesio ir padėties bei neurologinius sutrikimus turintiems mokiniams	
Kalbėjimo ir kalbos sutrikimų turintiems mokiniams	
Klausos sutrikimą ar kochlearinius implantus turintiems mokiniams	
Įgimtą kurčneregystę turintiems mokiniams	
Mokymosi sunkumų turintiems mokiniams	
Mokymosi sutrikimų (bendrųjų, specifinių, neverbalinių) turintiems mokiniams	
Regos sutrikimą turintiems mokiniams	

Pasirengimas rekomendacijų įgyvendinimui

01

Nacionalinis lygmuo:
organizuoti mokymai

02

Savivaldybės lygmuo:
mokymuose dalyvavo 42
savivaldybių atstovai

03

Mokyklos lygmuo:
parengta 99 pedagogai,
švietimo pagalbos
specialistai, galintys
konsultuoti
rekomendacijų
įgyvendinimo klausimais

Universalaus dizaino mokymuisi gairės

**ĮTRAUKTIES LINK.
KĄ TURI ŽINOTI
MOKYKLA?**

Mokymosi sėkmės kelias
kiekvienam ir kiekvienai

<https://www.nsa.smm.lt/bendruju-reikalu-departmentas/leidiniai/naujausi/>
<https://tukstantmeciomokyklos.lt/naujienos/>

Universalus dizainas mokymuisi

(angl. universal design for learning, toliau – UDM)

UGDYMO APLINKA (ĮTRAUKTIES LINK. KAS SVARBU MOKYKLAI?)

Funkcinių mokyklos erdvių pavyzdys (European Schoolnet, 2022)

Mokyklos ugdymo aplinkų kūrimo aspektai:

prižiūrima ir nuolat vertinama, šalinamos atsirandančios **kliūtys**, galinčios kelti dalyvavimo ugdymo procese sunkumų;

modeliuojant fizinės klasės erdves siekiama, kad jos būtų patogios **naudoti kuo platesniam mokinių ratui**;

Fizinė klasės **aplinka lengvai transformuojama, mobili**;

Tam tikrais atvejais **išlieka individualus erdvių** pritaikymas **SUP** turintiems mokiniams;

mokyklos ir klasės aplinkos **kuriamos** mokyklos bendruomenei **bendradarbiaujant**, vadovaujantis **UDM principais**, galiojančiais **teisės aktais**, naujausiais **moksliniais edukaciniais šaltiniais** ir **gerąja praktika**.

MOKYMO PRIEMONĖS

(ĮTRAUKTIES LINK. KAS SVARBU MOKYKLAI?)

- Išskiriami šie mokymo priemonių parinkimo, naudojimo, kūrimo aspektai:
  - **siejasi su ugdymo turiniu**, atitinka dalyko **bendrojoje programoje** apibrėžtus pasiekimų lygių požymius ir turi būti pritaikomos mokiniams: **visiems ir kiekvienam**;
  - turi būti **aiškios, suprantamos, prieinamos ir patogios** naudotis kiekvienam ugdymo proceso dalyviui;
  - mokymo priemonės kuriamos arba pritaikomos atsižvelgiant į **pamokos tikslus ir klasės mokinių poreikius** (teksto šriftas ar raidžių dydis, informacijos pateikimo modalumas, kalbų keitimas, specialūs žymėjimai ir pan.);
  - įgyvendinant kiekvieno mokinio ugdymo tikslus pamokoje **gali prireikti taikyti ir specialiąsias mokymo priemones** (pvz. komunikatorius, Brailio raštas).

Ar mano rengiamos užduotys mokiniams atitinka UD ugdyme reikalavimus pvz. Arial, Verdana šriftas, raidžių dydis 14, kontrastingas fonas, įgarsintos, iliustruotos užduotys ir kt.?
Ar parenkamos ar/ir kuriamos priemonės, užduotys yra estetiškos, tvarkingos, patvarios?

Multimodalumu,
multifunkcionalumu
paremti edukaciniai
sprendimai – UDM
orientuotas į visą
ugdymo procesą

Duomenys, analizės, atmintinės

[2021–2022 metų teminio išorinio vertinimo duomenų apibendrinta ataskaita](#)

[Įtraukiojo ugdymo įgyvendinimo kryptingumas mokyklose, vykdančiose bendrojo ugdymo programas. Teminio išorinio vertinimo ataskaita](#)

<https://www.nsa.smm.lt/2022/03/09/parengta-2021-metu-teminio-isorinio-vertinimo-duomenu-ataskaita/>

[Švietimo būklės apžvalga „Lietuva. Švietimas šalyje ir regionuose. 2022 Įtraukusis ugdymas“](#)

[Įtraukties link. Ką turi žinoti mokykla? Atmintinė mokykloms](#)

[Lietuvos pedagoginės psichologinės pagalbos teikimo modelio ekspertinis vertinimas](#)

<https://www.emokykla.lt/bendrasis/skaitmenines-mokymo-priemones/priemones?dalykas=%C4%AEtraukusis%20ugdymas>

Ačiū už dėmesį!

K. Kalinausko g. 7, Vilnius, LT-03106

